

YKSINYRITTÄJÄN TOIMINTATUKI: AVUSTUSTEN MYÖNTÄMINEN

Yksinyrittäjällä tarkoitetaan yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa Suomessa toimivaa päätoimista yrittäjää, riippumatta toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta.

Yksinyrittäjän avustuksessa yrityksen määritelmä vastaa EU:n valtioneuvoston päätöksen mukaan yrityksen määritelmää, jonka mukaan yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta. Suomessa pääosa taloudelliseen toimintaan myönnetyn tuen saajista on rekisteröityneinä yritys- ja yhteisötietokantaan.

Tämä tarkoittaa, että Yksinyrittäjäavustusta voidaan myöntää oikeudellisen muodon ja rahoitustavan estämättä yksityisille elinkeinonharjoittajalle tai toiminimille, kommandiittiyhtiöille, avoimille yhtiöille, osakeyhtiöille tai osuuskunnalle. Avustusta voidaan myöntää myös ns. ”kevytyrittäjille”, jotka työllistävät itsensä ja toimivat yrittäjämäisesti perustamatta kuitenkaan yritystä. Myös freelance-yrittäjä voi saada tukea, kun freelanceyrittäjä toimii itsenäisenä elinkeinonharjoittajana, toiminimellä (ammattinharjoittajana tai liikkeenharjoittajana), henkilöyhtiössä (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö), osakeyhtiössä tai osuuskunnassa.

Yksinyrittäjällä tarkoitetaan yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa, jolla ei ole palkattua työvoimaa. Yksinyrittäjyys katsotaan sen mukaisesti mikä on hakijan tilanne hakemushetkellä. Mikäli yrittäjä työllistää itsensä lisäksi 1 - 5 henkilöä mutta on lomauttanut työntekijänsä, katsotaan tämän kuuluvan ELY-keskusten palveluiden piiriin. Mikäli yrittäjä on irtisanonut työntekijänsä ja eikä hakuhetkellä työllistä itsensä lisäksi muita, katsotaan hänet yksinyrittäjäksi.

Avustuksen edellytyksenä on, että yritystoiminta on päätoimista. Päätoimiselta yksinyrittäjällä tarkoitetaan yrittäjää, jolla on yrittäjän eläkevakuutus (YEL-vakuutusnumero) tai joka voi esittää vähintään vuosittaisen 20 000 euron yrittäjätulon tai laskutuksen. Mikäli yritys aloittanut alle 6 kk sitten tulee soittaa, että jo syntynyt tulovirta olisi jatkuessaan johtanut 20 000 euron laskutukseen 12 kuukauden ajanjaksoilla.

Yksinyrittäjäavustusta myönnetään yrittäjäkohtaisesti. Mikäli yksinyrittäjällä on useita yrityksiä, joissa hän työskentelee yksin, avustusta myönnetään sille yritykselle, jossa yrittäjä työskentelee päätoimisesti. Yrityksessä saattaa olla useita yrittäjäasemassa olevia henkilöitä, jotka eivät siis ole palkansaajan asemassa (työsuhteessa), mutta ei välttämättä yhtään työsuhteista henkilöä. Mikäli yrityksessä on palkattua työvoimaa, ohjataan hakijat ELY:yn tai Business Finlandiin.

Mikäli yksinyrittäjällä on sivu- tai liitännäiselinkeino, tulkitaan se sivutoimiseksi yksinyrittäjyydeksi, mikä ei oikeuta avustukseen.

Avustuksen myöntämisen edellytykset

Valtionavustusta saa käyttää yksinyrittäjien taloudellisen toiminnan vakauttamiseen edellyttäen, että

- yksinyrittäjän taloudellinen tilanne ja liikevaihto ovat heikentyneet koronaepidemian takia 16.3.2020 jälkeen
- yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan liiketoimintaan;

Yksinyrittäjä avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että yrityksen **merkittävästi heikentynyt taloudellinen tilanne ja alentunut liikevaihto johtuvat koronaepidemiasta**. Epidemian on arvioitu alkaneen vaikuttaa yksinyrittäjien taloudellista tilannetta heikentävästi Suomessa 16.3.2020 lähtien, jolloin todettiin poikkeusolo ja otettiin käyttöön valmiuslaki.

Tämä tarkoittaa, että hakemuksessaan hakijan tulee kyetä osoittamaan, että yritystoiminnan merkittävä heikkeneminen 16.3.2020 jälkeen johtuu koronaepidemiasta. Hakijaa myös pyydetään hakemuslomakkeessa vakuuttamaan, että taloudellinen tilanne on merkittävästi heikentynyt koronaepidemiasta johtuen. Yksinyrittäjän yritystoiminnan taloudellisen tilanteen ja liikevaihdon heikentyminen 16.3.2020 jälkeen on todennettava jäljennöksillä kirjanpidosta ja / tai tilioitteista (kulut ja myyntituotot). Taloudellisen tilanteen tulkitaan heikentyneen, mikäli yrityksen myyntituotot ovat laskeneet yli 30% pysyttyään lähes samalla tasolla edellisen 12 kuukauden ajanjaksoilla.

Lisäksi avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, **että yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan.** Kannattavaan toimintaan arvioidaan olevan edellytykset, mikäli yritystoiminta on ollut kannattavaa vuoden 2019 tilinpäätökseen tai ennakkoveroilmoitukseen perustuen. Hakemuksessa hakijaa pyydetään vakuuttamaan, että yritystoiminta on ollut kannattavaa ennen koronaepidemiaa. Mikäli yksinyrittäjällä on verovelkaa, hänellä tulee olla Verohallinnon hyväksymä suunnitelma verovelan maksamiseksi. Lisäksi hakijaa pyydetään liittämään hakemukseen tilinpäätös 2019/viimeisin tilinpäätös tai veroilmoitus 2019/viimeisin veroilmoitus. Mikäli yritystoiminta on alkanut 31.12.2019 jälkeen on toimitettava muu luotettava selvitys (jäljennös kirjanpidosta ja tiliote). Kannattavan toiminnan arvioinnissa voidaan ottaa huomioon yksinyrittäjän selvitys poikkeuksellisesta tilanteesta vuonna 2019.

Lisäksi hakijaa pyydetään vakuuttamaan, että aikoo jatkaa yritystoimintaansa koronaepidemian jälkeen. Hakijalta pyydetään myös kuvaamaan, miten aikoo käyttää saamansa avustuksen toimintansa vakauttamiseksi.

Yksinyrittäjän avustuksen on lähtökohtana, että luotetaan hakijan hakulomakkeessa ilmoittamaan tietoon. Avustuksen hakulomakkeessa hakijaa pyydetään vakuuttamaan, että toiminta on päätoimista ja yritystoimintaan harjoitetaan yksin, että toiminta on ollut kannattavaa ennen koronaepidemiaa, että yrityksen taloudellisen tilanteen merkittävä heikkeneminen johtuu koronaepidemiasta ja että hakija aikoo jatkaa yritystoimintaa epidemian jälkeen. Näiden tilanteiden varalle, että hakija on ilmoittanut virheellistä tietoa, kunnan ja hakijan välisessä sopimuksessa sovitaan, että avustuksensaajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa avustus, ja että väärinkäyttötapauksissa kunta voi vaatia maksetun avustuksen palautettavaksi.

Hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Hakemuksen vastaanottaminen täytyy järjestää siten, että hakemuksen saapumishetki on yksilöitävissä vähintään päivän tarkkuudella.

Koska avustus myönnetään valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaisesti kunnalle edelleen käytäväksi yksinyrittäjien tukemiseen, kuntien on noudatettava valtioavustuslaissa todettua sopimusmenetelyä. Näin ollen kunnan on tehtävä sopimukset avustusta saavien yksinyrittäjien kanssa avustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja avustuksen ehdoista.

Avustus myönnetään aina vakiosuuruisena 2 000 euroa kutakin tukea hakenutta yksinyrittäjää kohden.